

Motion till riksdagen 2012/13:A206

av Eva Flyborg m.fl. (FP)

Inrättande av ett nationellt jämförbarhetsindex

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inrättande av ett nationellt jämförbarhetsindex.

Motivering

Sverige brukar beskrivas som ett jämförbart land. Men är vi egentligen så jämförbara? Det beror förstås på vad man jämför situationen i Sverige med. Jämfört med många andra länder har Sverige kommit en bra bit på väg och är på så sätt ett föredöme för många länder. Men det finns fortfarande mycket kvar att göra. Sverige är ett land där det fortfarande finns stora orättvisa skillnader mellan könen. I dagens svenska samhälle är det fortfarande så att kvinnor tjänar mindre än män för samma arbete.

På arbetsmarknaden är kvinnor alltjämt i praktiken alltför ofta inlåsta i monopol med en enda arbetsgivare att "välja" på, vilket gör lönerna låga. Kvinnor står för de flesta långtidssjukskrivningarna. Kvinnor står för majoriteten av arbetet med hem och barn. Våldet mot kvinnor är utbrett och för en del kvinnor en livslång kamp för överlevnad. Vi tror att en av nycklarna till mer jämförbarhet är att privat företagande uppmuntras i branscher där kvinnor dominerar, att män tar ut en större del av föräldraledigheten och att utbildningsvalen blir mindre könsbundna. Privat företagande är en nyckel i arbetet med ett mer jämförbart och starkare Sverige.

Undersökningar visar att den kvinnliga representationen i bolagsstyrelser har ökat endast marginellt sedan 2005. Inte heller andelen kvinnor i ledningsgrupperna verkar stiga mer än någon procent per år. Vart tionde börsföretag saknar helt kvinnorepresentation i såväl styrelse som ledning. Bilden är dessbättre inte entydig, det finns undantag. Ett företag som sticker ut är beman-

Fel! Okänt namn på

ningsföretaget Poolia som flera år fått motta utmärkelsen ”årets jämställdhetsföretag”.

År 2006 var 50 % av styrelsen och 33 % av ledningsgruppen kvinnor. Bland storföretagen utmärker sig Swedbank som i oktober 2010 utpekades av tidningen Expressen som det företag med mest jämställd styrelse och ledningsgrupp. Vi tror att problematiken måste ses och motverkas utifrån ett resultatperspektiv. Därför bör ett frivilligt nationellt jämställdhetsindex inrättas. Jämställdhetsindexet ska vara förhållandevis enkelt uppbyggt med endast ett par parametrar, som är lätta att mäta. Indexet utgår ifrån grundsynen att en ökad jämställdhet är bra för både den enskilde, företaget och samhället. Frågor som bör besvaras genom indexet bör inkludera:

- ? Hur stor andel av kvinnorna i företaget arbetar med resultatansvar?
- ? Hur aktivt bedrivs jämställdhetsarbetet i företaget i dag?
- ? Vilka strategiska satsningar görs för jämställdhetsarbetet för framtiden?

Samtliga företag som deltar och vill jämställdhetsmärka sitt företag sammanställer och skickar in sina resultat till en jury. Avslutningsvis utnämner man varje år det företag som åstadkommit bäst resultat i sitt jämställdhetsarbete. Priset, som är inrättat av regeringen, delas ut av statsministern. Utöver det vinnande företaget ska även övriga deltagande företag uppmärksammas. En lista på samtliga företag sammanställs, dels för att även dessa ska få en möjlighet att offentligt visa att de bedriver ett seriöst jämställdhetsarbete, dels för att det ska vara lätt att ta reda på vilka företag som engagerar sig aktivt i jämställdhetsarbetet.

Vi är övertygade om att många av de duktigaste medarbetarna, såväl kvinnor som män, gärna söker sig till de företag som är jämställdhetsmärkta, men också att vi kunder till företagen gärna skulle premiera de företag som jobbar aktivt med jämställdheten. På så vis blir också ett aktivt jämställdhetsarbete lönsamt för företagen. Alla företag som deltar kommer därför att tjäna på det, likaväl som trycket på dem som inte deltar kommer att öka successivt. Att stå utanför denna rankning kommer att uppfattas negativt av såväl kunder, personal som samarbetspartner. På så sätt kan vi arbeta med de positiva förebilderna och premiera de goda krafterna i en positiv, frivillig och självsanerande spiral. För att kunna göra en korrekt bedömning när man utser vinnaren behövs en kvalificerad och inom området kunnig jury. Personer till denna jury hämtar man ur det privata näringslivet runt om i Sverige.

Projektet bör samfinansieras mellan stat och näringsliv, med en grundfinansiering från statens sida. Vi tror att ett sådant frivilligt nationellt jämställdhetsindex skulle fungera som en fantastisk morot för det privata näringslivet och få fart på det verkliga jämställdhetsarbetet i Sverige. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 27 september 2012

Eva Flyborg (FP)

Tina Acketoft (FP)

Barbro Westerholm (FP)